

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Plankontoret
Madeleine Askelöf

2020-06-02

Dnr SBN 2019-315

Samhällsbyggnadsnämnden

Riktlinjer för ekosystemtjänster

Förslag till samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Riktlinjer för ekosystemtjänster antas.

Ärende

Förslaget till riktlinjer för ekosystemtjänster syftar till att visa vägen till hur samhällsbyggnadsnämndens verksamheter ska arbeta med ekosystemtjänster för att ta hänsyn till och förstärka dem i fysisk planering, genomförande och drift. Riktlinjerna ska bland annat vara en hjälp genom att förtydliga vad begreppet ekosystemtjänster innebär samt vad som förväntas av olika roller och skeden i samhällsbyggandet och förvaltandet av kommunens mark.

I dokumentets inledande del beskrivs bakgrund och syfte med riktlinjerna, samt innebörden av begreppet ekosystemtjänster och dess koppling till miljömål och samhällsplanering. Den följande delen redogör för förslaget till riktlinjer för ekosystemtjänster, följt av hur de ska implementeras i respektive planeringsskede. Slutligen beskrivs hur riktlinjerna följs upp, samt ett antal fokusområden för fortsatt arbete. Riktlinjerna föreslås uppdateras en gång per mandatperiod.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Riktlinjer för ekosystemtjänster

Bilaga - Riktlinjer för ekosystemtjänster, samhällsbyggnadsnämnden

Bakgrund

Med termen ekosystemtjänster menas alla de tjänster som naturen ger människan. Fysisk planering och förvaltande av mark är viktiga delar för att bygga det hållbara samhället, med fungerande ekosystemtjänster som en grundläggande pusselbit. Genom nationella mål finns också krav på Sveriges kommuner att ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i städer och tätorter. Att arbeta med ekosystemtjänster kopplar också an till kommunens hållbarhetspolicy och naturvårdsprogram.

Förslaget till riktlinjer för ekosystemtjänster syftar till att visa vägen till hur Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter ska arbeta med ekosystemtjänster för att ta hänsyn till och förstärka dem i fysisk planering, genomförande och drift. Riktlinjerna ska bland annat vara en hjälp genom att förtydliga vad begreppet ekosystemtjänster innebär samt vad som förväntas av olika roller och skeden i samhällsbyggandet och förvaltandet av kommunens mark.

I dokumentets inledande del beskrivs bakgrund och syfte med riktlinjerna, samt innebörden av begreppet ekosystemtjänster och dess koppling till miljömål och samhällsplanering. Den följande delen redogör för förslaget till riktlinjer för ekosystemtjänster, följt av hur de ska implementeras i respektive planeringsskede. Slutligen beskrivs hur riktlinjerna följs upp, samt ett antal fokusområden för fortsatt arbete. Riktlinjerna föreslås uppdateras en gång per mandatperiod.

Förslaget till riktlinjer har tagits fram med projektledning från Översiktsplaneavdelningen (Plankontoret), med stöd av en projektgrupp med representanter från Park och natur och Driftenheten (Stadsmiljökontoret) och Detaljplaneavdelningen och Hållbarhet och miljökommunikation (Plankontoret). I referensgrupp för projektet har utöver dessa avdelningar även representanter från Mark- och exploatering (Plankontoret) samt Bygglovskontoret deltagit.

I samband med framtagandet har en workshop hållits med representanter från Stadsmiljökontoret och Plankontoret om ekosystemtjänster i innerstaden och ytterstaden. Analyser av utvalda ekosystemtjänster pågår också parallellt med framtagandet av riktlinjerna. Bland analyserna ingår bland annat en värmekartering och analyser av flödesreglering.

Ekonomiska konsekvenser

Inga behov av extra medel är kopplade till genomförandet av riktlinjerna, utan de åtgärder som föreslås ska genomföras inom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens ordinarie verksamhet. Implementering av riktlinjerna bör dock få till följd att ekosystemtjänster tas i beaktande inför beslut av olika slag, exempelvis kring exploateringsalternativ. Riktlinjerna kan

därför få ekonomiska konsekvenser i ett vidare perspektiv, då resurser i form av ekosystem tas i beaktande vid intresseavvägningar.

Kommunala mål

Kommunens hållbarhetspolicy för kommunkoncernen har bäring på ekosystemtjänster: ”Ett ekologiskt hållbart Linköping innebär ett resurseffektivt samhälle med minimerad användning av skadliga kemikalier, där livskraftiga ekosystem och invånarnas rekreativmiljöer upprätthålls och utvecklas, och som har god förmåga att förebygga och hantera klimat- och miljömässiga utmaningar.”

Även kommunens naturvårdsprogram har stark koppling till ekosystemtjänster, I programmet står bland annat att: ”Linköpings kommun, precis som andra kommuner i Sverige, står inför ett viktigt utvecklingssteg där ett beaktande av ekosystemtjänster kan och bör bli ett självklart inslag i den fysiska planeringen för en växande och långsiktigt hållbar stad. I ett förändrat klimat blir detta än mer betydelsefullt.”

En av programmets strategier för att uppnå miljömålet ”God bebyggd miljö” lyder: ”Arbetet med ekosystemtjänster och grön infrastruktur ska utvecklas som verktyg för en långsiktigt hållbar stadsbyggnad.” Vidare står som en av åtgärderna i den av Samhällsbyggnadsnämnden antagna handlingsplanen för att uppfylla naturvårdsprogrammet att nämnden ska: ”Införliva arbetet med ekosystemtjänster i planprocessen”.

Jämställdhet

Främjande av ekosystemtjänster är en pusselbit i arbetet för en långsiktigt hållbar stadsutveckling, med exempelvis bra livsmiljö och lokalklimat, tillgång till grönområden med möjligheter till rekreation och naturupplevelser för alla oavsett kön, sexuell läggning, bakgrund, socioekonomisk status eller funktionsvariation.

Uppföljning och utvärdering

Genomförande och uppföljning av riktlinjerna sker genom ordinarie verksamhet inom Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområden, där de konkretiseras ytterligare i årliga verksamhetsplaner. Riktlinjerna bör uppdateras en gång per mandatperiod. Ekosystemtjänster är ett område där mycket utvecklingsarbete pågår både inom kommuner, nationella myndigheter och bland privata aktörer, och kontinuerlig utveckling pågår inom området.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Plankontoret

Alisa Basic